

Pünkösöd

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Zsoltár 110:1-3; Jóel 2:28-32; János 14:16; Apostolok cselekedetei 2:1-13, 22-39

„Ezt a Jézust feltámasztotta az Isten, minek mi mindnyájan tanúbizonyosságai vagyunk. Annakokáért az Istennek jobbjá által felmagasztaltatván, és a megígért Szentleket megnyervén az Atyától, kitöltötte ezt, amit ti most láttok és hallotok” (ApCsel 2:32-33).

A „pünkösöd” a *pentēkostē* szóból ered, a zsidó hetek ünnepének görög nevéből (2Móz 34:22). A zsengek napjaként is ismerik (4Móz 28:26). A kifejezés azt jelenti, hogy „ötvenedik”. Onnan ered, hogy a páska utáni első naptól (az árpakévék bemutatásától) számított ötvenedik napon ünnepelték. Az öröm és a hálaadás napja volt ez, amikor Izrael népe „a búza zsengejének aratásakor” (2Móz 34:22) az Úr előtt bemutatta a termést.

Az ünnep megfelelő jelképe lett a keresztény egyház első lelki aratásának, amikor a Szentlélek a korábbiaknál nagyobb mértékben töltetett ki, és háromezren keresztelkedtek meg egyetlen nap alatt (ApCsel 2:41). Jézus mennybemenetele és megdicsőülése után a Szentlélek kiáradása olyan hirtelen és természetfeletti esemény volt, amely az apostolokat egyszerű, ismeretlen galileaiakból határozott meggyőződésű és bátor emberekké alakította át, akik megváltoztatták a világot.

A pünkösödöt gyakran nevezik az egyház születésnapjának, amikor Isten új, földi közösségeként ismerték el Krisztus követőit – zsidókat, majd pogányokat.

A SZENTLÉLEK KIÁRADÁSA

A tanítványok Jézus parancsának engedelmeskedve Jeruzsálemben várták a megígért Szentlelket, buzgó imádsággal, őszinte bűnbánattal és dicsőítéssel. Amikor eljött a nap, „*mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen*” (ApCsel 2:1, RÚF), talán *Az apostolok cselekedetei* 1. fejezetében említett felházban. Hamarosan viszont nyilvánosabb helyre indultak (ApCsel 2:6-13).

Olvassuk el ApCsel 2:1-3 szakaszát! Milyen természetfeletti elemek kísérték a Szentlélek kiáradását?

Eseménydús jelenet volt. Először hirtelen hang jött a mennyből, mint vad szélvihar, ami betöltötte az egész helyiséget, majd úgy tűnt, hogy lángnyelvek jelentek meg és nyugodtak meg az ott levőkön.

A Szentírásban a szelet és a tüzet gyakran „teofániával”, avagy isteni megjelenéssel azonosítják (például 2Móz 3:2; 19:18; 5Móz 4:15). Ráadásul a szél és a tűz még Isten Lelkét is jelképezhetette (Mt 3:11; Jn 3:8). Akármi is legyen pünkösöd esetében a pontos jelentése ennek a jelenségnek, az üdvösség történetében különös pillanatot jelölt, a Szentlélek megígért kitöltését.

A Szentlélek mindig is munkálkodott. Az ószövetségi időkben gyakran jelentősegteljesen mutatkozott meg Isten népe fölötti befolyása, de sosem annak teljességében. „A patriarkális korszakban a Szentlélek befolyása gyakran megnyilatkozott észrevehető módon, de sohasem a maga teljességében. Most a Megváltó szavainak engedelmeskedve a tanítványok könyörögtek ez adományért, és a mennyekben Krisztus hozzátette az Ő könyörgését. Jogot formált a Szentlélek ajándékára, hogy népére kitölthesse” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 24. o.).

Keresztelő János az eljövendő Messiáshoz kötötte a Szentlélek általi keresztséget (Lk 3:16; vö. ApCsel 11:16), és Jézus is több alkalommal utalt erre (Lk 24:49; ApCsel 1:8). A Szentlélek kitöltése volt Jézus első közbenjárói tette Isten előtt (Jn 14:16, 26; 15:26). Pünkösdkor beteljesedett az ígélet. Pünkösdkor a Szentlélek általi keresztség különleges alkalom volt, ami összefüggött Jézusnak a kereszten aratott diadalával és mennyei felmagasztalásával, de a Lélekkel való betöltekezést a hívőknek újból és újból át kell élniük az életük során (ApCsel 4:8, 31; 11:24; 13:9, 52; Ef 5:18).

Milyen bizonyítékunk van arra, hogy a Szentlélek munkálkodik az életünkben?

A NYELVEKEN SZÓLÁS AJÁNDÉKA

ApCsel 2:4 versében a Szentlélek jelenlétét a nyelveken szóláson keresztül vehetjük észre. Ugyanakkor ez az ajándék csak az egyik megnyilvánulása a Szentléleknek (ApCsel 10:45-46; 19:6). Többek között ide tartozik még a jövendőmondás (ApCsel 11:28), a látomások (ApCsel 7:55), az ihletett beszéd (ApCsel 2:8; 28:25), a gyógyítás (ApCsel 3:6, 12; 5:12, 16) és a szolgálatra való alkalmassá tétel (ApCsel 6:3, 5).

A nyelveken szólás ajándéka pünkösdkor nem azért történt, mert ez a legjellemzőbb vagy a legfontosabb bizonyítéka a Szentlélek kiadásának. Azért került rá sor, hogy elindíthassa az egyház világszéles küldetését. Vagyis az ApCsel 1:8 versében található elhíváshoz szükség volt a nyelveken szólásra. Az apostoloknak a kulturális határokon átlépve, a világ végéig kellett eljutniuk az evangéliummal, tehát fontos volt azoknak a nyelven beszélniük, akiknek hallaniuk kellett mondandójukat.

Olvassuk el ApCsel 2:5-12 verseit! Mi a bizonyítékunk arra, hogy az apostolok létező idegen nyelveken beszéltek?

Úgy sejtjük, hogy az 1. században nyolc-tízmillió zsidó hívő élhetett világszerte, mintegy 60%-uk Júdea területén kívül. Az ünnep alatt Jeruzsálemben tartózkodók közül sokan idegen országokból jöttek, nem beszéltek arámul, az akkori júdeai zsidók nyelvéen.

Nem kérdés, hogy a pünkösdi megtértek közül a legtöbben olyan zsidók voltak, akik más területekről származtak és az evangéliumot a saját nyelvükön hallhatták. A *dialektos* szó – ami egy nép vagy régió nyelvét jelenti (ApCsel 2:6, 8; vö. ApCsel 21:40; 22:2; 26:14) – a bizonyíték arra nézve, hogy az apostolok létező idegen nyelveken szóltak és nem ismeretlen, elragadtatott nyelveken. Egyértelmű tehát, hogy különböző nyelveken beszéltek. Az volt a csoda, hogy az egyszerű galileaiak olyan nyelven szólaltak meg akkor, amit órákkal azelőtt nem is ismertek. A helyi zsidók számára, akik tanúi voltak a jelenetnek és nem ismerték ezeket a nyelveket, az tűnt az egyetlen lehetséges magyarázatnak, hogy az apostolok részek voltak, és nekik értelmetlenül tűnő, furcsa hangokat hallattak. „*Mások azonban gúnyolódva mondták: Édes bortól részegedtek meg*” (ApCsel 2:13, RÚF).

Isten csodálatos módon mutatta meg magát nekik, ők mégis azt hitték, hogy ez csupán részegség? Mit tehetünk, hogy mi ne legyünk ennyire vakok lelkileg?

PÉTER PRÉDIKÁCIÓJA

A részszépséggel való megvádolás adott Péternek lehetőséget arra, hogy elmagyarázza, mi is történt. Beszédében először a Szentírásra mutatott (ApCsel 2:16-21), és a prófécia beteljesítéseként írta le a Szentlélek kitöltését.

Vessük össze ApCsel 2:17 és Jóel 2:28 verseit! Péter szerint mikor teljeseodik Jóel próféciaja?

Jóel próféciaja az üdvösség jövőbeli korára vonatkozik (Jóel 2:32), amit több természeti jel és a Lélek bőséges kiárasztása jelez majd (Jóel 2:28-31). Péter fel akarta hívni a figyelmet a pillanat történelmi jelentőségére azzal, hogy a pünkösdi eseményt egy ilyen prófécia fényével világította meg. Fontos különbség azonban, ahogyan idézi Jóelt. A bevezető „*azután*” (Jóel 2:28) szava helyett, amely úgy általánosságban mutatott a jövőre, Péter azt mondja, hogy „*az utolsó napokban*” (ApCsel 2:17), amivel arra utal, hogy az üdvösség történetének utolsó nagy felvonása kezdődött el. Ez természetesen nem a teljes bemutatása az utolsó napok eseményeinek, hanem bizonyítékként hozza fel a korai egyházra jellemző sürgősség szemlélete mellett. Nem tudták, mikor jön el a vég, de meg voltak győződve arról, hogy nemso-kára elérkezik.

Olvassuk el ApCsel 2:22-32 verseit! Mi volt a lényegi mondanivaló Péternek az evangéliumról szóló előadásában?

Miután Péter felhívta a figyelmet pünkösdi jelentőségére a prófécia szempontjából, Jézus életének, halálának és feltámadásának legutóbbi eseményei felé fordult. A feltámadás kapott nagyobb hangsúlyt, mivel az az evangélium történetének meghatározó tényezője. Péter számára a feltámadás volt a legfőbb bizonyíték Jézus mellett (ApCsel 2:22, 27), és a Szentírást idézte, hogy alátámassza a jelentőségét. Jézust nem tarthatta vissza a halál, mivel Ő a Messiás. Így feltámadása Péter és az Újszövetség többi írója számára nemcsak annak lett erőteljes bizonyítéka, hogy Jézus a Messiás, hanem az üdvösség egész keresztény üzenetének is.

Mindig körülvesz bennünket a halál, minket és szeretteinket is fenyegetve. Miért olyan fontos igazság tehát Jézus feltámadása?

JÉZUS FELMAGASZTALÁSA

„Annakokáért az Istennek jobbjá által felmagasztaltatván, és a megígért Szentlelket megnyervén az Atyától, kitöltötte ezt, amit ti most láttok és hallotok” (ApCsel 2:33).

Beszéde harmadik részében Péter visszatért a nyelveken szólás kérdéséhez, ami már először is odavonzotta az embereket. A hívők azért szóltak nyelveken, mert éppen akkor árasztotta rájuk Isten a Szentlelkét a mennyből, nem mintha részekek lettek volna, ami igen furcsán hatott volna, méghozzá reggel 9 órakor (ApCsel 2:15).

Olvassuk el ApCsel 2:33-36 szakaszát! Mi a kapcsolat Jézusnak Isten jobbján történt felmagasztaltatása és a Szentlélek kiárasztása között?

Isten jobbjá a hatalom posztja (Zsolt 110:1-3). Péter a Szentírásra alapozott érveben állította, hogy Jézus azért töltötte ki a Lelkét követőire, mert erre a tisztre emelkedett a mennyben. Felmagasztaltatása révén nem lett olyan pozíciója, amivel korábban ne rendelkezett volna (Jn 1:1-3; 17:5), hanem ezzel az Atya a legmagasabb fokon ismerte el, hogy Jézus Úr és Megváltó (ApCsel 2:36).

Ez az esemény tulajdonképpen a Szentírás egyik legfontosabb témájához vezet el bennünket: a jó és a rossz közötti kozmikus küzdelemhez. A lényeg, hogy a Lélek nem jöhetett volna el teljes mértékben, ha Isten nem magasztalja fel Jézust (Jn 7:39), és nem dicsőült volna meg, ha nem győzedelmeskedik a kereszten (Jn 17:4-5). Más szóval, Jézus megdicsőülése volt a Szentlélek eljövetelének feltétele, mert ez jelképezte, hogy Isten elismeri mindazt, amit Jézus a kereszten tett, ideértve a világ trónbitorlója felett aratott győzelmet is (Jn 12:31).

Árnyékot vetett Istenre, hogy a bűn betört a világba. Jézusnak nem csupán azért kellett meghalnia, hogy megváltsa az embereket, hanem azért is, mert így tudta igazolni Istent és így leplezhette le Sátánt, a csalót. Jézus szolgálata idején már munkálkodott az üdvösség korszaka (Lk 4:18-21). Szabadon engedte Sátán foglyait, amikor ördögöket űzött ki vagy bűnöket bocsátott meg. Viszont a keresztt adott neki teljes felhatalmazást arra, hogy ezt megtehesse. Amikor a menny jóváhagyta Krisztus önfeláldozását, Jézus súlyos vereséget mért Sátánra, Isten pedig kiárasztotta a Lelket, hogy előkészítse adventjére az embereket.

ELSŐ GYÜMÖLCSÖK

Péter szavai szíven találták a hallgatóságát. Némelyek közülük néhány héttel korábban még bizonyára Jézus keresztre feszítését követelték (Lk 23:13-25). Miután viszont meggyőződtek arról, hogy a názáreti Jézus Isten által kijelölt Messiás, elkeseredetten kiáltottak fel: „*Mit cselekedjünk, atyámfiai, férfiak*” (ApCsel 2:37)?

Olvassuk el ApCsel 2:38 versét! Mi a megbocsátás két alapvető feltétele?

A bűnbánat azt jelenti, hogy határozottan megváltozik az életünk menete, elfordulunk a bűntől (ApCsel 3:19; 26:20), és nem csupán szomorkodunk vagy furdal a lelkiismeretünk. A valódi bűnbánat Isten ajándéka a hittel együtt, de mint minden ajándékot, vissza is lehet utasítani (ApCsel 5:31-33; 26:19-21; Róm 2:4).

Keresztelő János ideje óta a keresztséggel hozzák összefüggésbe a bűnbánatot (Mk 1:4). Azaz a keresztség a bűnbánat kifejezése lett, a szertartás a bűnök elmosását és a Szentlélek általi, erkölcsi helyreállítást jelképezi (ApCsel 2:38; 22:16; vö. Tit 3:5-7).

Olvassuk el ApCsel 2:38-39 verseit! Milyen különleges ígéretet kapnak, akik megbánják bűneiket és megkeresztelkednek?

Az emberek pünkösdkor nemcsak a bűnbocsánat, hanem a Szentlélek teljességének ígéretét is megkapták a személyes növekedésükhöz, az egyházban végzett szolgálathoz és főként a misszióhoz. Talán ez volt a legnagyobb áldás az összes közül, hiszen az egyház tulajdonképpen azért létezik ma is, hogy hirdesse az evangélium jó hírét (1Pt 2:9). Így ettől kezdve üdvbizonyosságuk lehetett, a Szentlélek erejét is megkaphatták, ami alkalmassá tette őket arra a küldetésre, amelyre az egyház elhívást kapott.

Azoknak, akik az evangéliumot akarják hirdetni, miért fontos felismerniük, hogy Isten megbocsátotta a bűneinket? Végző soron milyen reménységet kínálhatunk másoknak Jézusban, ha mi magunk nem rendelkezünk vele?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

A Szentlélek pünkösdi kitöltetése fontos igazságra vetett fényt. Arra, ami a mennyben történt, valamint arra, hogy az Atya elfogadta Jézusnak a világbűneiért hozott áldozatát. A Lélek kiárasztása azt is megmutatta, hogy Isten felmagasztalta Krisztusnak a földi áldozatán alapuló, értünk végzett mennyei munkáját. Ezek a nagyszerű események még jobban rávilágítanak arra az igazságra, hogy a menny és a föld olyan összeköttetésben áll, amit most fel sem tudunk fogni.

„Krisztus mennybemenetele volt a jele annak, hogy követői elnyerik a megígért áldást... Miután Krisztus a mennyei kaput átlépte, angyalok imádata közepette megkoronázták. Amint ez a szertartás véget ért, a Szentlélek gazdagon áradt a tanítványokra és Krisztus valóban megdicsőítettett azzal a dicsőséggel, mellyel öröktől fogva rendelkezett Atyjánál. A Lélek pünkösdi napi kiárasztásával a menny azt üzenete: a Megváltó ünnepélyes felkenetése megtörtént. Ígérete szerint elküldte követőire a mennyből a Szentlelket annak jeléül, hogy mint pap és király, átvett minden hatalmat mennyen és földön, és népének Felkentje lett” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 25. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Milyen pünkösdre számíthat ma az egyház? Mit lehet megisméltetni és mit nem?
2. Időzzünk el annál a gondolatnál, hogy Jézus feltámadását Péter a pünkösdi üzenetének fontos részévé tette! A feltámadás még csodálatosabb lett attól, hogy bármire is számítottak akkor a Messiással kapcsolatban a zsidók, a halálból való feltámadását senki nem várta. Nem erre számítottak azok, akik várták a Messiást. Miért fontos a Biblia tanításait ismerni az újabban elterjedt nézetekkel szemben?
3. ApCsel 2:38 a keresztség szükségességét említi. Vajon azt jelenti ez, hogy aki ismerte Jézust, de a keresztsége előtt halt meg, szükségképpen elveszett? Indokoljuk a válaszunkat!

IFJ. HÖRÖMPŐ GERGELY:

MÁTÉ

Itt ülök én és szedem a vámot
– kettő helyett sokszor a hármat –,
hogy gazdagodjam, az a fontos,
a számításom sose pontos...
Vámszedő vagyok. Gyűlölt egy alak.
Fekély a társadalmon. Erkölcsi salak.
De néha... délután elnéztem messze,
Kapernaum határán pálmaligetekre,
narancs- és citromfákra. A dombok alatt
sok földműves már gabonát arat.
Aztán egyszer, mikor arra járt sokadszor
Jézus, követte Őt sok ember, asszony,
megállt; és én tétován felálltam.
„Gyere velem, jöjj, kövess bátran!”
– szólt. Rögtön csomagoltam
és tudtam, ezentúl övé vagyok,
élőn vagy holtan.
Mindig akadnak majd,
kik pénzt lesnek a Boltban,
de én a szívemet
Krisztusnak adtam.